

Solana d.d. Tuzla	
Datum Prijema	8 -06- 2019
05-41	Broj 4064/9

Solana d.d. Tuzla

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2018.
i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 4
Bilans uspjeha	5
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	6
Bilans stanja	7
Izvještaj o promjenama na kapitalu	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Napomene uz finansijske izvještaje	10 – 33

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja Solana d.d. Tuzla ("Društvo") za navedeni period.

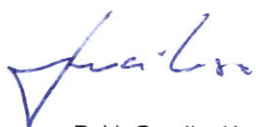
Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima. Iz tog razloga Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva i rezultat poslovanja. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Društva,

Bakir Smailagić, direktor

Solana d.d. Tuzla

Ulica soli broj 3

75000 Tuzla

Bosna i Hercegovina

17. juni 2019. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Solana d.d. Tuzla:

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Solana d.d. Tuzla (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, bilans uspjeha, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, i napomena uz finansijske izvještaje, uključujući i sažeti prikaz značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na 31. decembar 2018., i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Priznavanje prihoda od prodaje gotovih proizvoda i robe

Prihodi od prodaje za 2018. godinu se sastoje od prihoda prodaje gotovih proizvoda po različitim osnovama. Identifikovali smo priznavanje prihoda kao ključno revizorsko pitanje obzirom da postoji rizik da su prihodi precijenjeni i da su prihodi priznati u pogrešnom periodu. Ovo područje je također zahtijevalo našu posebnu pažnju obzirom da je prihod jedan od ključnih pokazatelja poslovanja društva.

Kao što je prikazano u Napomeni 3. Sažetak temeljnih računovodstvenih politika, prihodi od prodaje proizvoda se priznavaju po izvršenju i kada kupac stekne kontrolu nad imovinom. Prilikom ocjenjivanja vjerovatnoće naplate određenog iznosa naknade, Društvo uzima u obzir sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos naknade po dospjeću.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Naš revizijski pristup je obuhvatio testiranje kontrola i kao i primjenu različitih dokaznih i analitičkih postupaka koju su kako slijedi:

- Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost ključnih internih kontrola identificiranih kao značajne za naše dokazne postupke u procesu testiranja prihoda.
- Dokaznim postupcima koje smo primijenili, ocijenili smo da su prihodi koji su evidentirani stvarno nastali.
- Ispitivanjem u sklopu dokaznih postupaka ocijenili smo da su kupcima odobreni jedino ugovoreni popusti i količinski rabati.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Angažovani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašten revizor

Deloitte d.o.o.

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

17. juni 2019. godine

Sabina Softić, partner i ovlašten revizor

Solana d.d. Tuzla

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2018.	2017.
Prihodi od prodaje	5	27.103	26.026
Ostali operativni prihodi	6	1.229	520
Ukupni operativni prihodi		28.332	26.546
Materijal i energija		(10.919)	(10.356)
Troškovi zaposlenih	7	(7.832)	(8.209)
Amortizacija	12,13,14	(3.259)	(3.292)
Administrativni troškovi	8	(2.309)	(2.586)
Troškovi rezervnih dijelova i sitnog inventara		(338)	(526)
Ostali rashodi	9	(538)	(2.786)
Efekat promjene zaliha gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		(284)	525
Ukupni operativni rashodi		(25.479)	(27.230)
Finansijski prihodi		8	-
Finansijski rashodi		(95)	(221)
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja		2.766	(905)
Porez na dobit	10	(308)	(170)
NETO DOBIT / (GUBITAK)		2.458	(1.075)
Dobit / (gubitak) po dionici (u KM)	11	4,86	(2,12)

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Solana d.d. Tuzla

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2018.	2017.
<i>Neto dobit / (gubitak)</i>		2.458	(1.075)
<i>Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)</i>	15	<u>130</u>	<u>(41)</u>
UKUPNA SVEOBUHvatNA DOBIT / (GUBITAK)		<u>2.588</u>	<u>(1.116)</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Solana d.d. Tuzla

Bilans stanja

na dan 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	38.211	40.643
Nematerijalna imovina	13	457	469
Ulaganja u nekretnine	14	-	50
Finansijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	15	780	650
Finansijska imovina kroz bilans uspjeha	16	35	35
		<u>39.483</u>	<u>41.847</u>
Kratkoročna imovina			
Zalihe	17	3.550	4.022
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	5.650	6.060
Novac i novčani ekvivalenti	19	1.263	274
		<u>10.463</u>	<u>10.356</u>
UKUPNA IMOVINA		<u>49.946</u>	<u>52.203</u>
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital i rezerve			
Vlasnički kapital	20	35.541	35.541
Efeti imovine klasifikovane kao fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		89	(41)
Zakonske i ostale rezerve		6.667	6.667
Zadržana dobit		2.730	789
		<u>45.027</u>	<u>42.956</u>
Dugoročne obaveze			
Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	21	-	966
Odgođeni prihod		363	363
Rezervisanja	22	479	600
		<u>842</u>	<u>1.929</u>
Kratkoročne obaveze			
Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	21	-	1.975
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	23	4.077	5.343
		<u>4.077</u>	<u>7.318</u>
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		<u>49.946</u>	<u>52.203</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva dana 17. juna 2019. godine:

Bakir Smailagić

Direktor

Solana d.d. Tuzla

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Vlasnički kapital	Efekti imovine klasifikovane kao fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Zakonske i ostale rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2016.	35.541	-	6.213	2.318	44.072
Gubitak za godinu	-	-	-	(1.075)	(1.075)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	(41)	-	-	(41)
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	(41)	-	(1.075)	(1.116)
Raspored dobiti	-	-	454	(454)	-
Stanje na 31. decembar 2017.	35.541	(41)	6.667	789	42.956
<i>Efekti prve primjene MSFI 9 (napomena 2.3.)</i>	-	-	-	(505)	(505)
Stanje na 1. januar 2018.	35.541	(41)	6.667	284	42.451
Dobit za godinu	-	-	-	2.458	2.458
Ostala sveobuhvatna dobit	-	130	-	-	130
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	130	-	2.458	2.588
Korekcije iz prethodnih godina	-	-	-	(12)	(12)
Stanje na 31. decembar 2018.	35.541	89	6.667	2.730	45.027

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Solana d.d. Tuzla

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti			
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja		2.766	(905)
Usklađenje za:			
Amortizacija	12,13,14	3.259	3.292
Gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto	9	127	27
Otpis obaveza	6	(133)	(90)
Rezervisanja, neto	6, 8	96	300
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	9	-	332
Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	9	-	33
Umanjenje vrijednosti ulaganja u nekretnine	9	-	1.680
Umanjenje vrijednosti zaliha	9	21	647
Odobreni rabati	8	-	440
Manjak / (višak) zaliha neto	9	28	(19)
Rashod od kamata priznat u bilansu uspjeha		95	221
<i>Operativni novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>		<u>6.259</u>	<u>5.958</u>
Smanjenje / (povećanje) zaliha		423	(391)
Smanjenje rezervisanja uslijed plaćanja		(217)	(194)
Povećanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja		(107)	(1.044)
Smanjenje obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza		(1.283)	(93)
<i>Novac ostvaren u operativnim aktivnostima</i>		<u>5.075</u>	<u>4.236</u>
Plaćeni porez na dobit		(158)	(193)
Plaćena kamata		(95)	(221)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima		<u>4.822</u>	<u>3.822</u>
Ulagačke aktivnosti			
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine	12,13	(916)	(1.116)
Prilivi od prodatih nekretnina, postrojenja i opreme		24	-
Nabavka imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	(132)
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima		<u>(892)</u>	<u>(1.248)</u>
Finansijske aktivnosti			
Smanjenje uzetih kredita, neto		(2.941)	(2.531)
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima		<u>(2.941)</u>	<u>(2.531)</u>
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		<u>989</u>	<u>204</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	19	<u>274</u>	<u>70</u>
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	19	<u>1.263</u>	<u>274</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Solana d.d. Tuzla

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

„SOLANA“ d.d. Tuzla (Društvo) je registrovano kao dioničko društvo 29. oktobra 2001. godine nakon odobrenja upisa u sudski registar izvršene privatizacije državnog kapitala preduzeća „SODASO“ Holding, „Fabrika soli“ dioničko društvo u mješovitoj svojini. Sjedište Društva je u Tuzli, ul. Soli broj 3. Komisija za vrijednosne papire FBiH je odobrila upis izvršene privatizacije Rješenjem broj 03-19-113/02 od 18 aprila 2002. godine. Nakon izvršene privatizacije osnovni kapital Društva je registrovan dana 11. juna 2002. godine u sudski registar kod Kantonalnog suda u Tuzli po Rješenju broj: U/I-641/02.

Osnovna djelatnost Društva je vađenje i prerada soli.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo je zapošljavalo 356 radnika (2017.: 377 radnika).

Upravna tijela Društva

Nadzorni odbor

Semir Sejdinović	Predsjednik (od 16. februara 2018. godine)
Armin Hrvic	Član (od 16. februara 2018. godine)
Rusmir Hrvic	Član (od 16. februara 2018. godine)
Neven Hadžisulejmanović	Član (od 16. februara 2018. godine)
Ethem Numić	Član (od 16. februara 2018. godine)

Uprava

Bakir Smailagić	Direktor
Sead Šerifović	Izvršni direktor za proizvodnju i održavanje (do 5. jula 2018. godine)
Enver Zulić	Izvršni direktor za proizvodnju i održavanje (od 5. jula 2018. godine)
Asim Hadžić	Izvršni direktor za ekonomske poslove (do 28. maja 2018. godine)
Mirela Salkić	Izvršni direktor za ekonomske poslove (od 28. maja 2018. godine)
Meliha Rizvić	Izvršni direktor za pravne poslove

Odbor za reviziju

Merima Osmić	Predsjednik
Haris Salihbašić	Član
Erna Kotorić	Član

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ i dalje izmjene i dopune (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu (nastavak)

- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ s MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine ili kad MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2014.-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine).

Izuzev MSFI 9, usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine),
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog perioda koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. godine i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog razdoblja),
- Izmjene MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ – Značajke pretplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređeno razdoblje dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijalnosti (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2020. godine),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)**2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)**

- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine).

Društvo je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. S obzirom da standardi još nisu stupili na snagu, Društvo nije izvršilo procjenu utjecaja usvajanja ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja na finansijske izvještaje Društva u razdoblju inicijalne primjene.

2.3 MSFI 9: "Finansijski instrumenti"**Efekti prve primjene**

U julu 2014. godine, IASB je objavio konačnu verziju Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“), koji je obavezan za izvještajne periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine. Zahtjevi MSFI 9 predstavljaju značajnu promjenu u odnosu na MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. Usvajanje MSFI 9 je rezultiralo izmjenama u računovodstvenim politikama za priznavanje, klasifikaciju i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza kao i umanjenja vrijednosti finansijske imovine.

Društvo je iskoristilo prednost izuzetka da se uporedni podaci ne mijenjaju za prethodne periode vezano za izmjene klasifikacije i mjerenja (uključujući umanjenje vrijednosti). Razlike u knjigovodstvenoj vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza koje proizilaze iz usvajanja MSFI 9 je priznato na teret zadržane dobiti odnosno akumuliranog gubitka na dan 1. januar 2018. godine.

U nastavku ispod su prikazani efekti usklađenja knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine kao posljedica prve primjene MSFI 9 na 1. januar 2018. godine (u 000 KM):

	MSFI 39		IFRS 9		Ukupno	Efekat promjene
	Amortizovani trošak	Amortizovani trošak	Fer vrijednost kroz bilans uspjeha (FVPL)	Fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)		
Potraživanja od kupaca (Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca) (Napomena 18.)	7.752	7.752	-	-	7.752	-
Ulaganja u dionice	(1.950)	(2.455)	-	-	(2.455)	505
Ukupno	6.487	5.297	35	650	685	-
			35	650	5.982	505

Što se tiče klasifikacije i mjerenja finansijskih obaveza, nije bilo značajnijih uticaja na finansijske izvještaje Društva po osnovu novih propisa MSFI 9.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 83/09) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, broj 2-11/06) i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene nekretnine i finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje usluga se priznaje po izvršenju istih.

Subjekt treba obračunati ugovor s kupcem samo onda kada su ispunjeni svi kriteriji navedeni u nastavku:

- (a) strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno, ili u skladu sa drugom uobičajenom poslovnom praksom) i obvezale su se da će izvršiti svoje odnosne obveze;
- (b) subjekt može identificirati prava svake strane u pogledu robe ili usluga koje se prenose;
- (c) subjekt može identificirati uslove plaćanja za robu ili usluge koje se prenose;
- (d) ugovor je komercijalnog sadržaja (odnosno, očekuje se da će, kao rezultat ugovora, doći do promjene rizika, vremenskog okvira ili iznosa budućih novčanih tokova subjekta); i
- (e) subjekt će vjerovatno naplatiti naknadu na koju će imati pravo u zamjenu za robu ili usluge koje će se prenijeti kupcu. Prilikom ocjenjivanja vjerovatnosti naplate određenog iznosa naknade, subjekt treba uzeti u obzir samo sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos naknade po dospijeću. Iznos naknade na koji će subjekt imati pravo može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada promjenjiva zato što subjekt može kupcu ponuditi popust na cijenu.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha perioda.

Naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenih, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou. Nadalje, topli obrok, prevoz na / sa posla i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

U skladu sa lokalnim zakonima, Društvo isplaćuje otpremninu za odlazak u penziju u iznosu od minimalno 3 prosječne mjesečne plate zaposlenika ili 3 prosječne plate Federacije Bosne i Hercegovine koje su isplaćene u zadnjih šest mjeseci, u zavisnosti šta je za zaposlenika povoljnije. Društvo priznaje ove troškove onda kada su oni isplaćeni.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova pozajmljivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete bilans uspjeha perioda u kojem su nastali.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike koje se odbijaju.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

Odgođeni porez na dobit (nastavak)

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine provjerava se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala. Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Društvo namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku umanjenom za ispravku vrijednosti i eventualno priznate gubitke uslijed umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane sa dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima, priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Društva. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, kao što slijedi:

	2018.	2017.
Zgrade	10 do 100 godina	10 do 100 godina
Postrojenja i oprema	4 do 25 godina	4 do 25 godina
Vozila	6,6 godina	6,6 godina
Kancelarijska oprema	4 do 15 godina	4 do 15 godina

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje. Investicijske nekretnine početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine mjere se po fer vrijednosti na svaki izvještajni datum. Razlika fer vrijednosti prilikom prve procjene se evidentira kao rezerva na kapitalu, dok se razlika fer vrijednosti u narednim periodima u odnosu na prethodni period priznaje u bilansu uspjeha godine. Dobici i gubici od otuđenja se utvrđuju upoređivanjem prihoda sa knjigovodstvenim iznosima prodatih sredstava i priznaju se dobici i gubici od otuđenja.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite sa dospeljećem do tri mjeseca.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktne troškove nabavke (uključujući transport), troškove proizvodnje i poreza, a određuje se metodom „prvi ulaz, prvi izlaz“ (FIFO metoda) i metodom prosječnog troška, zavisno od vrste zalihe. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove proizvodnje, prodaje i distribucije.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerojatan, rezervisanje se ukida.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti početno se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument. Finansijska imovina i obaveze se priznaju u skladu sa MSFI 9 „Finansijski instrumenti“.

Prilikom početnog priznavanja, finansijska imovina i finansijske obaveze mjere se po njihovoj fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti. Vlasnički instrumenti mjere se po fer vrijednosti primljene naknade kada ih je izdao subjekt, umanjeni za pripadajuće transakcijske troškove.

Finansijska imovina

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine prema MSFI 9 zamjenjuje model zasnovan na pravilima u MRS-u 39 pristupom koji zasniva klasifikaciju i mjerenje na poslovnom modelu subjekta i na novčane tokove povezane sa svakim finansijskim sredstvom.

Finansijski instrumenti mjere se u dvije kategorije: amortizirani trošak i fer vrijednost. Kretanja fer vrijednosti iskazuju se u bilansu uspjeha ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, pod uslovom da su ispunjeni određeni kriteriji koji su navedeni u nastavku.

Dužnički instrumenti

Ako je finansijska imovina dužnički instrument, prilikom utvrđivanja njene klasifikacije treba izvršiti sljedeće procjene:

- a) Poslovni model društva za upravljanje finansijskom imovinom
- b) Ugovorne karakteristike novčanih tokova finansijske imovine

Finansijsko sredstvo treba naknadno mjeriti po amortizovanom trošku ako su ispunjenja oba sljedeća uslova:

- a) Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- b) Ugovorni uslovi finansijske imovine uzrokuju, na određene datume, novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (u daljem tekstu „IPGK“) na nepodmireni iznos glavnice

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

Finansijsko sredstvo treba naknadno mjeriti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- a) Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut i držanjem finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; i
- b) Ugovorni uslovi finansijske imovine povećavaju na određene datume novčane tokove koji su IPGK.

Ako finansijsko sredstvo ne prođe procjenu poslovnog modela i IPGK kriterije ili opciju fer vrijednosti, ona se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Vlasnički instrumenti

Ulaganja u vlasničke instrumente mjere se po fer vrijednosti.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja moraju se mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, s prihodima od dividendi koji se priznaju u bilansu uspjeha.

Vlasnički instrumenti

Finansijski instrument se drži radi trgovanja ako:

- Je stečeno prvenstveno radi prodaju u bliskoj budućnosti, ili
- Pri početnom priznavanju je dio portfolija identificiranih finansijskih instrumenata kojima se upravlja na način da je imovina definisana za kratkoročno ostvarivanje dobiti, ili
- To je derivat.

Za sve ostale vlasničke vrijednosne papire, neopozivi izbori stupaju na snagu pri početnom priznavanju kako bi se prikazale promjene u fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne bilansu uspjeha. Dividende se priznaju u bilansu uspjeha, osim ako je jasno da predstavljaju povrat dijela troška ulaganja, u kojem slučaju se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nema ponovnog korištenja iznosa iz ostale sveobuhvatne dobiti u bilans uspjeha niti postoje bilo kakvi zahtjevi za umanjnjem vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti

Prema modelu „očekivanog gubitka“ u MSFI-ju 9, kreditni događaj (ili „okidač“ umanjnja vrijednosti) više se ne mora dogoditi prije priznavanja kreditnih gubitaka. Društvo će uvijek priznavati (najmanje) 12-mjesečne očekivane kreditne gubitke u bilansu uspjeha. Očekivani gubici za vijek trajanja priznaju se na imovini za koju postoji značajan porast kreditnog rizika nakon početnog priznavanja.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca izračunava prema „pojednostavljenom pristupu“, na osnovu očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za vijek trajanja. Model očekivanih kreditnih gubitaka je zasnovan na kretanjima historijskih gubitaka i makroekonomskih prilagođavanja u cilju postizanja stopa očekivanih kreditnih gubitaka.

Finansijske obaveze

Određene obaveze se moraju mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. To uključuje sve derivate i vlastite obaveze društva koje klasificira kao „držanje radi trgovanja“. Finansijske obaveze koje se moraju vrednovati po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i dalje imaju sva kretanja u bilansu uspjeha. Sve ostale finansijske obaveze, kao što su posudbe, naknadno se mjere po amortizovanom trošku, korigiranom za kretanje fer vrijednosti na zaštićenim rizicima ako se primjenjuje računovodstvo zaštite fer vrijednosti.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijske obaveze (nastavak)

Ako se finansijska obaveza ne mora mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, ali je društvo posebno označilo kao mjerenu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, nastale promjene u vlastitom kreditnom riziku nisu evidentirane u bilansu uspjeha ali se iskazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Sve ostale promjene evidentiraju se kroz bilans uspjeha.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i raspodjele kamata tokom relevantnog perioda.

Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju procijenjeni budući novčani tokovi tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, društvo procjenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće gubitke. U rijetkim slučajevima kada nije moguće pouzdano procijeniti novčane tokove ili očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta, društvo umjesto toga koristi ugovorne novčane tokove tokom cijelog ugovornog trajanja finansijskog instrumenta.

Prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obaveza

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3., Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Društvo koristi pojednostavljeni pristup za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Prema pojednostavljenom pristupu („Simplified Approach“), Društvo nije dužno pratiti promjene u kreditnom riziku. Umanjenja su uvijek jednaka očekivanom kreditnom gubitku za cijeli životni vijek na svaki izvještajni datum, odmah po prepoznavanju.

Uprava Društva priznaje umanjenje vrijednosti za potraživanja na bazi procijenjenih očekivanih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti kupaca da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti umanjenja vrijednosti za potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda, uzimajući u obzir i projekcije makroekonomskih indikatora.

5. PRIHODI OD PRODAJE

	2018.	2017.
Prihodi od prodaje proizvoda na stranom tržištu	18.880	17.626
Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	9.880	9.503
Prihodi od prodaje usluga na domaćem tržištu	261	242
Prihodi od prodaje povezanim licima	71	-
Prihodi od prodaje usluga na stranom tržištu	29	105
Odobreni rabati	(2.018)	(1.450)
	<u>27.103</u>	<u>26.026</u>

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihod od otpuštanja rezervacija (Napomena 22.)	300	-
Prihodi od zakupa	177	109
Prihodi po osnovu otpisa obaveza	133	90
Prihodi od prodaje ulaganja	125	-
Prihodi od pruženih usluga	120	138
Dobici od prodaje materijala	106	-
Prihodi od refundacije bolovanja	24	137
Prihodi od prodaje paleta	3	-
Viškovi zaliha, neto	-	19
Ostalo	241	27
	<u>1.229</u>	<u>520</u>

7. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2018.	2017.
Bruto plate	6.840	7.190
Ostale naknade zaposlenima	966	1.005
Troškovi službenih putovanja	26	14
	<u>7.832</u>	<u>8.209</u>

8. ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2018.	2017.
Održavanje	743	697
Troškovi usluga	592	173
Rezervisanja za primanja uposlenika (Napomena 22.)	396	-
Troškovi prevoza	219	405
Troškovi poreza, članarina i naknada	116	331
Naknade Nadzornom odboru i Odboru za reviziju	71	96
Troškovi reklamiranja i marketinga	63	44
Troškovi osiguranja	35	38
Telekomunikacijski troškovi	32	31
Bankarske usluge	22	23
Dati rabati	-	440
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 22.)	-	300
Troškovi usluge dorade i prerade	-	6
Ostali troškovi	20	2
	<u>2.309</u>	<u>2.586</u>

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. OSTALI RASHODI

	2018.	2017.
Troškovi certificiranja i istraživanja	129	11
Gubici od prodaje stalnih sredstava, neto	127	27
Donacije	38	-
Manjak zaliha, neto	28	-
Umanjenje vrijednosti zaliha	21	647
Otpis potraživanja	10	-
Ostalo	185	89
Umanjenje vrijednosti ulaganja u nekretnine (Napomena 14.)	-	1.647
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca (Napomena 18.)	-	332
Umanjenje vrijednosti materijalne imovine (Napomena 12.)	-	33
	538	2.786

10. POREZ NA DOBIT

	2018.	2017.
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	2.766	(905)
Porez / (porezni prihod) po zakonskoj stopi pod 10%	277	(91)
Efekat porezno nepriznatih rashoda	105	263
Efekat porezno nepriznatih prihoda	(74)	(2)
Porez na dobit	308	170
Efektivna poreska stopa (%)	11,14%	-

11. DOBIT / (GUBITAK) PO DIONICI

	2018.	2017.
Neto dobit / (gubitak)	2.458	(1.075)
Prosječan broj redovnih dionica	506.279	506.279
Dobit / (gubitak) po dionici (u KM)	4,86	(2,12)

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i vozila	Investicije u toku	Ukupno
Na dan 31. decembar 2016.	2.276	72.976	37.064	897	113.213
Nabavke	-	-	-	1.101	1.101
Prenos sa/na	748	82	533	(1.363)	-
Smanjenje Umanjenje vrijednosti (Napomena 9.)	-	(9)	(303)	-	(312)
	-	-	-	(33)	(33)
Na dan 31. decembar 2017.	3.024	73.049	37.294	602	113.969
Nabavke	-	-	-	856	856
Prenos sa/na	-	246	1.195	(1.441)	-
Smanjenje	-	(81)	(672)	(12)	(765)
Na dan 31. decembar 2018.	3.024	73.214	37.817	5	114.060
Akumulirana amortizacija					
Na dan 31. decembra 2016.	-	46.936	23.535	-	70.471
Amortizacija za 2017. godinu	-	1.255	1.885	-	3.140
Otpis ili rashod	-	(9)	(276)	-	(285)
Na dan 31. decembar 2017.	-	48.182	25.144	-	73.326
Amortizacija za 2018. godinu	-	1.239	1.898	-	3.137
Otpis ili rashod	-	(46)	(568)	-	(614)
Na dan 31. decembra 2018.	-	49.375	26.474	-	75.849
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. decembar 2018.	3.024	23.839	11.343	5	38.211
Na dan 31. decembar 2017.	3.024	24.867	12.150	602	40.643

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Patenti licence i zaštitni znakovi	Izdaci za razvoj	Softver	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Na dan 31. decembar 2016.	124	224	723	3	1.074
Povećanja	-	-	-	15	15
Prenos sa/na	8	-	7	(15)	-
Smanjenje	(124)	-	-	-	(124)
Na dan 31. decembar 2017.	8	224	730	3	965
Povećanja	-	-	-	60	60
Prenos sa/na	55	-	8	(63)	-
Smanjenje	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2018.	63	224	738	-	1.025
Akumulirana amortizacija					
Na dan 31. decembra 2016.	124	184	224	-	532
Amortizacija tekućeg perioda	7	21	60	-	88
Otpis ili otuđenje	(124)	-	-	-	(124)
Na dan 31. decembar 2017.	7	205	284	-	496
Amortizacija tekućeg perioda	5	5	62	-	72
Otpis ili otuđenje	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2018.	12	210	346	-	568
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. decembar 2018.	51	14	392	-	457
Na dan 31. decembar 2017.	1	19	446	3	469

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. ULAGANJA U NEKRETNINE

	Ulaganja u nekretnine	Ukupno
Na dan 31. decembar 2016.	<u>3.736</u>	<u>3.736</u>
Na dan 31. decembar 2017.	<u>3.736</u>	<u>3.736</u>
Na dan 31. decembar 2018.	<u>3.736</u>	<u>3.736</u>
Akumulirana amortizacija		
Na dan 31. decembra 2016.	1.975	1.975
Amortizacija za 2017.	64	64
Umanjenje vrijednosti (Napomena 9.)	<u>1.647</u>	<u>1.647</u>
Na dan 31. decembar 2017.	3.686	3.686
Amortizacija za 2018.	50	50
Umanjenje vrijednosti (Napomena 9.)	<u>-</u>	<u>-</u>
Na dan 31. decembra 2018.	<u>3.736</u>	<u>3.736</u>
Sadašnja vrijednost	-	-
Na dan 31. decembar 2017.	<u>50</u>	<u>50</u>
Na dan 31. decembar 2018.	<u>-</u>	<u>-</u>

15. FINANSIJSKA IMOVINA KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Rudnik soli Tuzla d.d. Tuzla	<u>780</u>	<u>650</u>
	<u>780</u>	<u>650</u>

Promjene u finansijskoj imovini klasifikovanoj kao fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit su bile kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na početku godine	650	559
Nabavke tokom godine	-	132
Mjerenje - Efekat priznat u revalorizacione rezerve	<u>130</u>	<u>(41)</u>
Stanje na kraju godine	<u>780</u>	<u>650</u>

16. FINANSIJSKA IMOVINA KROZ BILANS USPJEHA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
NLB Banka d.d. Sarajevo	<u>35</u>	<u>35</u>
	<u>35</u>	<u>35</u>

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. ZALIHE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Gotovi proizvodi	1.248	1.540
Sirovine i materijali	1.225	1.228
Rezervni dijelovi	943	1.214
Dati avansi za nabavku zaliha	101	23
Sitni inventar	25	17
Poluproizvodi	8	-
	<u>3.550</u>	<u>4.022</u>

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja od kupaca:		
Potraživanja od kupaca – u zemlji	1.767	1.203
Potraživanja od kupaca – ino	5.828	6.642
Potraživanja od kupaca – povezane strane	157	-
Manje: ispravka vrijednosti potraživanja	(2.455)	(1.950)
	<u>5.297</u>	<u>5.895</u>
Ostala potraživanja:		
PDV potraživanja, neto	292	1
Potraživanja od države	57	61
Potraživanja od zaposlenih	4	1
Razgraničeni troškovi kamata	-	102
	<u>353</u>	<u>165</u>
	<u>5.650</u>	<u>6.060</u>

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja od kupaca mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 1. januar	1.950	1.650
Dodatno umanjenje uslijed prve primjene MSFI 9 (Napomena 2.3)	505	-
Stanje na 1. januar 2018. – ponovo iskazano	2.455	
Umanjenje vrijednosti (Napomena 9.)	-	332
Otpis	-	(32)
Stanje na 31. decembar	2.455	1.950

Prosječan period naplate potraživanja od prodaje je 71 dan (2017.: 83 dana). Kamata nije obračunavata na potraživanja od kupaca.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Novac na računima kod banaka u inostranim valutama	799	192
Novac na računima kod banaka u KM	464	82
	1.263	274

20. VLASNIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2018. bila je kako slijedi.

	31. decembar 2018	
	%	Iznos '000 KM
Dioničari		
AS HOLDING d.o.o. Jelah	47,21%	16.779
Šepo Jasmin	5,88%	2.091
Sberbank BH d.d. Sarajevo	5,23%	1.860
AS d.o.o. Jelah-Tešanj	2,91%	1.034
ZIF "PROF-PLUS" d.d. Sarajevo	2,43%	864
BBS d.o.o. Sarajevo	0,78%	279
BBS d.o.o. Sarajevo	0,78%	279
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	0,71%	252
Čaušević Adnan	0,57%	201
Ostali	33,49%	11.902
Ukupno	100,00%	35.541

Dionički kapital Društva se sastoji od 506.279 običnih dionica nominalne vrijednosti 70,20 KM.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dugoročni krediti:		
UniCredit Bank d.d. Mostar (2.465.000 KM, sa rokom dospijeca 1. jula 2020. godine)	-	1.233
UniCredit Bank d.d. Mostar (9.850.000 KM, sa rokom dospijeca 2. aprila 2018. godine)	-	493
UniCredit Bank d.d. Mostar (680.000 KM, sa rokom dospijeca 1. augusta 2019. godine)	-	538
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (700.000 KM: sa rokom dospijeca 15. maja 2018. godine)	-	77
Manje: tekuće dospijeće dugoročnih kredita	-	(1.375)
	-	966
Kratkoročni krediti:		
UniCredit Bank d.d. Mostar (revolving kredit u iznosu od 500.000 KM; sa rokom dospijeca 25. jula 2018. godine)	-	300
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH revolving kredit (revolving kredit u iznosu od 1.500.000 KM; sa rokom dospijeca 1. aprila 2018. godine)	-	300
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH (1.100.000 KM: sa rokom dospijeca 15. juna 2017. godine)	-	-
Više: tekuće dospijeće dugoročnih kredita	-	1.375
	-	1.975
	-	2.941

Tokom 2018. godine, kamatne stope na dugoročne kredite bile su unutar raspona od 4,30% do 4,95%, a na kratkoročne kredite unutar raspona od 2,85% do 4,50%.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. REZERVISANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Rezervisanja za naknade uposlenima	396	-
Rezervisanja za sudske sporove	83	600
	<u>479</u>	<u>600</u>

Promjene na kretanju rezervisanja mogu se prikazati kako slijedi:

	Sudski sporovi	Rezervisanja za primanja uposlenih	Ukupno
Početno stanje 1. januara 2018.	600	-	600
Dodatno priznata rezervisanja (Napomena 8.)	-	396	396
Smanjenje uslijed ponovnog mjerenja (Napomena 6.)	(300)	-	(300)
Smanjenje uslijed isplate	(217)	-	(217)
Krajnje stanje 31. januara 2018.	<u>83</u>	<u>396</u>	<u>479</u>

23. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze prema dobavljačima:		
Obaveze prema dobavljačima – u inostranstvu	1.832	2.243
Obaveze prema dobavljačima – u zemlji	1.268	1.468
Obaveze prema dobavljačima – povezane strane	193	-
	<u>3.293</u>	<u>3.711</u>
Ostale obaveze:		
Obaveze prema zaposlenim	384	430
Obaveze za poreze i doprinose	236	310
Obaveze za porez na dobit	151	170
Primljeni avansi	13	563
Razgraničene obaveze za kamate	-	102
Obaveze za PDV	-	56
Ostale obaveze	-	1
	<u>784</u>	<u>1.632</u>
	<u>4.077</u>	<u>5.343</u>

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima bio je 101 dan (2017.: 123 dana). Kamata se nije obračunavala u slučaju prekoračenja. Društvo nije ponudilo kolateral za kašnjenja u plaćanju.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Društvo je imalo sljedeće transakcije sa povezanim stranama:

	Prihodi		Troškovi/Nabavke	
	2018.	2017.	2018.	2017.
AS d.o.o. Jelah	5.233	-	210	-
Rudnik Soli d.d. Tuzla	-	1	2.268	2
AS Holding d.o.o. Jelah	-	-	290	-
Svjetlostkomerc d.d. Sarajevo	-	-	125	-
Vispak d.d. Visoko	-	-	63	-
Mlin i Pekara d.d. Ljubače	-	-	3	-
Mak Zara d.o.o. Sarajevo	-	-	2	-
AC Food d.o.o. Velika Kladuša	-	-	-	-
Klas d.d. Sarajevo	-	-	-	-
	<u>5.233</u>	<u>1</u>	<u>2.961</u>	<u>2</u>

Na kraju godine sljedeći iznosi su proizašli iz obaveze prema ili potraživanju od povezanih lica:

	Potraživanje		Obaveze	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
AS d.o.o. Jelah	157	-	2	2
Rudnik Soli d.d. Tuzla	-	-	232	-
AS Holding d.o.o. Tešanj	-	-	191	-
Svjetlostkomerc d.d. Sarajevo	-	-	-	-
	<u>157</u>	<u>-</u>	<u>425</u>	<u>211</u>

Sve gore navedene transakcije su obavljene u okviru redovnog poslovanja i po uobičajenim cijenama, koje predstavljaju iznos ugovoren između Društva i povezanih strana.

Naknade Upravi

Naknade Direktorima i osobama na ključnim rukovodećim položajima tokom godine bile su sljedeće:

	2018.	2017.
Bruto plate	173	332
Ostale naknade	9	15
	<u>182</u>	<u>347</u>

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

25.1 Upravljanje kapitalnim rizikom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Opća strategija Društva nije promijenjena u odnosu na 2017. godinu. Struktura finansiranja Društva se sastoji od duga, koji uključuje primljene kredite (Napomena 21.), te ukupnog kapitala Društva (kao što je predstavljeno u Izvještaju o promjenama na kapitalu).

25.1.1 Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dug	-	2.941
Novac i novčani ekvivalenti	(1.263)	(274)
Neto dug	(1.263)	2.667
Kapital	45.027	42.956
Neto koeficijent zaduženosti	-	6,21%

25.2 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Finansijska imovina		
Po amortiziranom trošku	6.913	6.232
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	780	650
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	35	35
	7.728	6.917
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	4.064	7.619
	4.064	7.619

25.3 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Računovodstveni i finansijski odjel Društva pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i kamatni rizik), kreditni rizik, likvidni rizik i rizik novčanog toka kamatne stope.

25.4 Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute (vidi dole). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

25.5 Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u EUR. Budući da je Konvertibilna marka (KM) vezana za EUR, Društvo nije izloženo riziku promjene EUR kursa.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava, finansijske imovine i obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

<i>(u hiljadama strane valute)</i>	Imovina		Obaveze	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
EUR	2.544	2.497	937	1.147

25.6 Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku budući da pozajmljuje sredstva i po fiksnim i po promjenljivim kamatnim stopama. Izloženost Društva kamatnim stopama na finansijska sredstva i finansijske obaveze su detaljno prikazane u odjeljku Upravljanje rizikom likvidnosti.

25.6.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještavanja bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2018. bi se smanjio / povećao za iznos od 0 KM (31. decembar 2017.: 15 hiljada KM).

25.7 Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting clijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih clijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima clijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

25.8 Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

25.8.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva na koje Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospjeće nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
31. decembar 2018.						
Bez kamata	-	1.616	3.471	1.345	1.296	7.728
		1.616	3.471	1.345	1.296	7.728
31. decembar 2017.						
Bez kamata	-	391	3.243	1.339	1.944	6.917
		391	3.243	1.339	1.944	6.917

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Dospjeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
31. decembar 2018.						
Bez kamata	-	771	2.964	329	-	4.064
		771	2.964	329	-	4.064
31. decembar 2017.						
Bez kamata	-	967	3.340	371	-	4.678
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2,92%	1	305	301	-	607
Instrumenti po promjenljivoj kamatnoj stopi	4,02%	260	765	442	968	2.435
		1.228	4.410	1.114	968	7.720

Solana d.d. Tuzla

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 17. juna 2019. godine.

Bakir Smailagić

Direktor

